Na detailoch záleží. Pri triedení odpadu zvlášť

Na Slovensku dnes triedi odpad takmer každý. Prieskum OZV ENVI - PAK potvrdzuje, že triedenie deklaruje 96 % ľudí. To však ešte neznamená, že všetci triedime všetky druhy obalov, a že to vždy robíme správne. Hoci ochota triediť ľuďom už zjavne nechýba, rezervy je vidieť pri oddeľovaní jednotlivých častí obalov. Viete, prečo je dôležité oddeliť viečko od jogurtového kelímku? Alebo prečo by na ňom nemal ostať papierový rukáv?

Práve pred vytriedením obalov robíme najviac chýb. Nie zo zlého úmyslu, ale skôr z nepozornosti alebo neistoty. Niektoré obaly stačí stlačiť, iné rozobrať na jednotlivé časti a každý materiál vytriediť zvlášť.

„Z prieskumu vidíme, že triedenie sa už stalo bežnou súčasťou života. Ľudia sa snažia a veľa vecí robia pri triedení správne. Preto je teraz dôležité zamerať sa na detaily, pri ktorých ešte mnohí robia chyby a tie môžu ovplyvniť ďalšie spracovanie odpadu,“ vysvetľuje Katarína Kretter, riaditeľka komunikácie OZV ENVI - PAK.

Plasty: jedna z dominantných zložiek domáceho odpadu

Plasty sú pre mnohé domácnosti najčastejším odpadom. Podľa prieskumu 33 % ľudí uvádza, že práve plasty tvoria najväčšiu časť ich domáceho odpadu. Aj preto pri ich triedení vzniká najviac otázok a drobných zaváhaní.

Nejasnosti sa objavujú najmä pri obaloch zložených z viacerých materiálov. Viac ako tri štvrtiny ľudí (77 %) síce uvádzajú, že jednotlivé časti obalov pred vytriedením od seba oddelia, v praxi to často vyzerá inak.

Typickým príkladom sú jogurtové kelímky s papierovým rukávom a viečkom. Papierový rukáv má pritom svoj význam. Výrobcovia ho používajú preto, aby znížili množstvo plastu a zároveň spevnili obal, ktorý by bez neho nebol dostatočne stabilný. Všetky tieto časti obalu je potrebné oddeliť, a to aj v prípade, keď patria do jednej nádoby. Na Slovensku sa totiž vo väčšine miest a obcí plasty, kovové obaly a nápojové kartóny zbierajú spoločne do žltých nádob. To však neznamená, že obaly netreba rozoberať. *„Práve naopak – oddeľovanie jednotlivých častí obalov je dôležité aj pri spoločnom zbere, pretože triediaca linka dokáže materiály správne dotriediť len vtedy, ak sú od seba fyzicky oddelené už na začiatku. Jednotlivé časti jogurtového kelímku je teda treba oddeliť nasledovne: papierový rukáv patrí do nádoby na papier a hliníkové viečko treba oddeliť od kelímka a vyhodiť podľa pravidiel danej obce – buď zvlášť – do nádoby na plast a do nádoby určenej na kovové obaly, alebo obe do jednej spoločnej nádoby určenej pre oba materiály,”* vysvetľuje Katarína Kretter. Platí to aj pri obaloch zložených z

rôznych plastov. Napríklad z vaničky na mäso treba oddeliť plastovú fóliu. Pri triedení platí jednoduché pravidlo: oddeliť všetko, čo sa oddeliť dá.

Pri triedení už však robíme veľa vecí správne. Až 91 % ľudí uvádza, že plastové obaly a papierové krabice pred vyhodením stláča alebo zošliapne, aby v kontajneroch zaberali menej miesta. A takmer dve tretiny (63 %) ľudí triedia aj menšie obaly, napríklad obaly od cukríkov alebo žuvačiek.

Keď dobrý úmysel nestačí

Zaujímavé zistenia priniesla aj otázka umývania obalov. *„Viac ako polovica ľudí (58 %) obaly pred vyhodením umýva, aby v nich nezostali zvyšky jedla či kozmetiky. Hoci ide o snahu urobiť správnu vec, v praxi to nie je potrebné. Obaly nemusia byť dokonale čisté. Stačí, ak v nich nezostanú hrubé zvyšky. Umývanie obalov pod tečúcou vodou nie je potrebné, lebo ňou len zbytočne plytváme,“* vysvetľuje Katarína Kretter z OZV ENVI - PAK.

Nejasnosti majú ľudia aj pri sprejoch. Tie patria do triedeného zberu kovov, no pred vyhodením je dôležité, aby boli skutočne prázdne. Prázdny sprej znamená, že by v ňom nemal ostať žiaden obsah. Jednoduchou pomôckou je, že po stlačení už nepočuť žiadny zvuk (ani syčanie). Pred vyhodením je dôležité od kovovej nádoby oddeliť vrchnák a ďalšie plastové časti. Samotný sprej by sa nemal stláčať, prepichovať ani inak mechanicky poškodzovať.

Tipy, ktoré zvládne každý

Ak chcete triediť ešte lepšie, nemusíte meniť celý systém. Často stačí urobiť drobné zmeny v každodenných zvykoch:

- **Oddeľujte od seba všetko, čo sa oddeliť dá** – ak sa obal skladá z viacerých materiálov, všetky časti od seba oddeľte, napríklad viečko, pumpička či uzáver patria samostatne do triedeného zberu.
- **Oddeľujte materiály aj pri spoločnom zbere** – aj tam, kde sa plasty, kovy a nápojové kartóny zbierajú spolu do jednej nádoby.
- **Plastové a papierové obaly stláčajte** – v nádobách zaberú menej miesta.
- **Obaly zbytočne neumývajte** – stačí, ak v nich nezostanú výrazné zvyšky.
- **Hliníkové viečka rolujte viaceré spolu do guličiek** – zabránite tak tomu, aby sa pri dotrieďovaní stratili a stali sa nečistotou.
- **Triediť sa vždy oplatí** – ak sem-tam pri triedení zaváhame, obal je vždy lepšie vyhodiť do triedeného zberu než do čiernej nádoby na zmesový odpad.